

ysia.ru якутия-daily.ru edersaas.ru свод законов рекламодателям

Олох-дьаһах ▾ Итии чэй Саха ыала Дьулурбан Бэрээдэк Сүбэхит ▾ Төлкө ▾
(http://edersaas.ru) ЭС – мань аах ▾

Поиск... 🔍
(https://www.facebook.com/edersaas)

(https://twitter.com/edersaas)

(https://www.instagram.com/edersaas)

Аатырбыт Григорович алгыһын ылбыт Анжелика Ерюхина

Кэрэ эйгэтин, чуолаан, саха балетын сэргээччилэр өйдүүр буолуохтаахтар, 1987-1988 сылдарга ончолорго Музыкальной тыйаатыр сыанатыгар Анжелика Ерюхина диэн кэрэ, нарын-намчы бааһынай кыысчаан чабылхай сулус курдук күлүмнээн ааспытын. Ол саҕанаабы хаһыаттар Анжелика Борис Матвеевтыын балет артыыстарын Бүтүн Сойуустаабы куонкурустарыгар ситиһиилээхтик кыттыбыттары туһунан элбэхтик суруйбуттара. Ол кэнниттэн прима-балерина харах далыттан сүппүтэ.

Бүтүн Арасыйытатаабы "Стерх" балет бэстибээлинэн сибээстээн, ааспыт кэм "сулуһун" социальной ситимнэр нөҥүө буламмыт, үнкүүһүт кыыс дьылбата хайдах салаллыбытын билистибит... Анжелика Сергеевна кэпсээнин истиэбинг.

Төрөппүттэрим

— Аҕам Сергей Алексеевич Ерюхин Архангельскай уобаластан төрүттээх киһи этэ. Аҕа дойду Улуу сэриитэ сабаланаатын кытта, 1941 сыллаахха бэс ыйын 24 күнүгэр Холмогоры диэн сиргэ күн сирик көрбүт. Тууу инженердэрин үөрэтэр институту бүтэрээтин кытта, кинини Дьокуускай куоракка үлэбэ ыппыттар. Дьэ манна кини мин ийэбин Надежда Николаевна Миронованы көрсөр.

(http://www.edersaas.ru/wp-content/uploads/2019/11/Anzhelika-Avrora-printsessany-k-l-syldar-2016-syl.jpeg)

Анжелика — Аврора принцесса

Ийэм 1943 сыллаахха Эдьигээн оройуонугар төрөөбүтэ. Дьокуускайга устудьуоннуур кэмигэр холбоһон, ыал буолаллар. Ийэм Саха судаарыстыбаннай университет омук тылларыгар факультетын бүтэрэн, английскай тыл учуутала идэни ылар. Кинини Покровскайга анаабыттар. Оччолорго Покровскайга эбээм Анна Титовна Брызгаева олороро. Кини Чурапчы Мырылатыттан, Тэйэр Хайаттан төрүттээх.

Мин 1968 сыйлаахха Дьокуускай куоракка төрөөбүтүм. Покровскайга хас да сый олорубуппут. Эбээм айылҕаны олус таптыыра, онон кинилиин үгүстүк тыаба, хонууга сыйдыарбытын өйдүүбүн. Олус куйаас күннэргэ Өлүөнэ эбэҕэ сөтүөлүүрбүт. Эбэ уута куйааска даҕаны сөрүүн соҕус буолара... Ол да эрээри, сөтүөлүүрбүн олус астынарым. Оттон саас Өлүөнэ мууһа устарын көрө тийэрбит – дьэ бу, хаһан даҕаны умнуллубат, сүдү көстүү этэ! Өрүһүнэн устан “Өлүөнэ очуостарыгар” эмиз тийэрбит. Тула өттүн хайдах курдук кэрэтин киһи тылынан кыайан эппэт, ойуулаабат да буолара! Билигин барытын истинник ахта саныбын.

Аны эдьийбин...

– Тобус саастаахпар аҕабын Аччыгый БАМ-на – Саха сиригэ собуруу өттүгэр тутулар эдэр куоракка Нерюнгригэ үлэҕэ ыыттылар. Дьэиэ кэргэммитинэн бүтүннүү көһөн тийдибит. Оччолорго мин хайыы үйэ эдьий буолбут этим. Балтым күн сиригэ көрүүтэ – мин оҕо сааһым биир саамай чабылхай түгэнэ! Кинини Наташа диэн мин ааттаабытым. Ол күнү олох умнубаппын – тохсунньу торулас тымнылаах күнүгэр ийэм роддомтан кып-кыракый кыысчааны аҕалла. Оччолорго алта саастаахпын. Ийэм көңүллээн, саҕа төрөөбүт оҕону мин илиибэр ылан, көтөҕөн баран, дьэиэни биир гына хаама сыйдыабын. Ийэкэм хайыай, долгуйа-долгуйа батыһа сыйдыар буоллаҕа... Нерюнгригэ аҕам “Якутуглестрой” кэмбинээккэ инженеринэн үлэлээбитэ. Ийэм – эмиз ити тэрлэтэҕэ тас дойдулары кытта үлэлиир салааҕа.

“Прима-балерина буолум!”

– Оскуолаҕа үчүгэйдик үөрэнэrim. 3-с кылааһы туйгундук бүтэрбитим. Арай, 1978 сый сайыныгар МАХУ-га (Москватааҕы академической хореографической училище) оҕолору үөрэххэ ылыы биллэриллибит. Дьокуускайга, Саха сиригэ бүтүтүүттэн талааннаах оҕолору талан ылаары, анал хамыһыһа кэлбит – бука бары МАХУ преподавателлэрэ. Ону истээт, мин ийэм доботторо, кыыскытын ыытын диэн, Нерюнгригэ тэлэҕирээмэ ыыта охсубуттар, тобо диэтэххэ, мин балерина буолар ыра санаалаахпын төрөппүттэrim доботторо бука бары бэркэ биллэллэрэ. Өссө 2 саастаахпар, тэлэбиисэринэн аан бастаан балеты көрөн баран, “мин прима-балерина буолум!” – диэн дьонго барытыгар биллэрбит үһүбүн уонна онтон ыла наар кэнсиэр көрдөрөр үгэстэммиппин...

(<http://www.edersaas.ru/wp-content/uploads/2019/11/ANGELIKA-JUNG.jpeg>)

Дьонум тэлэҕирээмэни тутуаат, миигин сөмөлүөккэ олордон, Дьокуускайга ыытан кэбиспиттэрэ. Онно тийбиппэр, төрөппүттэrim доботторо миигин көрсөн ылбыттара уонна 3 күнү быһа үөрэххэ ылар хамыһыһа бэрэбиэркэҕэ таскайдаабыттара. Улаһыын да улахан спортивной сааланы тобус-толору, Москваҕа, аатырбыт хореографической үөрэх кыһатыгар кириэн баҕалаах оҕолор мустубут этилэр. Дьэ, кытаанах көрүү этэ. Бука бары, туруусугунан эрэ, биир эрээтинэн кэккэлэһэн турабыт. Элбэхпит бэрт. Магнай, тас көрүнгүнэн сөп түбэспэт оҕолору сыйдылар. Уонна тобо сыйыбыттарын туох да диэн быһаарбаттар. Онтон оҕолору эт-хаан өттүнэн сайдыыларын көрдүлэр. Дьэ ол гынан, 3 күн устата талыллан-талыллан, тыһыынчанан оҕоттон 10 эрэ буолан хааллыбыт. Ол эрээри аны миэхэ, сайын устата 5 киилэҕэ диэри ыраар соругу туруордулар. Хайыамый, училищеҕа киирэр баҕа баһаам – ырдым.

Москваға биһигини өссө биир тургутуу күүппүт этэ. Училище дириэктэрэ Софья Николаевна Головкина бэйэтинэн дьүүлүүр сүбэни салайан, саха бөлөбүттэн эмиэ хас да оҕону дойдубутугар төттөрү ыппыта. Хаалбыттары училище интэринээтигэр олохтообуттара.

Наталья Ледовскаяны кытта бииргэ үөрэммитим

– Бу сыллары мин, дьоллоох оҕо сааһым биир кэрчик кэмэ этэ, диэхпин сөп. Тоҕо диэтэххэ, төһө да ыараханын иһин, дьарыкпын олус таптыыр эчим. Үчүгэйдик үөрэммитим. Интэринээт олоҕо диэн бэйэтэ эмиэ уратылардаах, интэриэһинэй этэ, дьэ онно буһан-хатан тахсыбыппыт. Үөрэх судургута суоҕа. Уопсайа 8 сыллаах үөрэх кэнниттэн училищени 4 буолан бүтэрбиппит. Биһиги ортобугар Наталья Ледовская (билигин Арассыыйа норуодунай артыыһа) эмиэ баара. Кинилиин күн бүгүңүгэр диэри алтыһабыт.

Училищебын кыһыл дипломнаах бүтэрэн бараммын, бастакы сылбар Сыктывкарга үлэлээбитим, тоҕо диэтэххэ, оччолорго хайыы үйэ биллиилээх балетмейстер Борис Мягков миигин бэйэтин балеттарыгар тутта сольнай партияларга ыңырыпта. Кини МАХУ-га үөрэҕи бүтэрэр экссэмэнэрбит кэмигэр кэлэн көрөн, болҕомтотун миэхэ уурбут этэ.

Онтон мин дойдубар, Дьокуускайга, таласпытым. Тыйаатырга биир саамай өйөөбүт киһибинэн саха балетын сүһүмнүүр сулуһа Евдокия Степанова буолбута. Билингээннэ диэри махтана саныыбын.

(<http://www.edersaas.ru/wp-content/uploads/2019/11/Baletmeister-Aleksej-Popov-Anzhelika-Eryuhina-a-uonna-Boris-Matveevka-s-be-biere-turar.jpg>)

Куонкурус иннинэ Алексей Попов сүбэ-ама биэрэр...

1988 сыл кыһыныгар миигин уонна Борис Матвеевы Москваға балет артыыстарын Бүтүн Сойуустааҕы куонкурустарыгар ыытар буоллулар. Бэлэмнэниигэ бириэмэбит олус ыгым этэ. Тоҕо диэтэххэ, биһигини ким даҕаны 2-с туурга ааһахтара дии санаабатах этэ. “Тщетная предосторожность” балеттан 1 па-де-де эрэ бэлэмнээбиппит. Итинэн, бабар, наада буолуо диэн, Москваға барыахпыт эрэ иннинэ, балетмейстер Алексей Попов “Хотугу эскизтэр” нүөмэри туруора охсубута.

“Аат барар да буоллаҕына – биирдэ эрэ!”

– Москваға бары куонкурусталааччыларга хас биирдии туур иннинэ бэлэмнэнэргэ 2-лии күн баара. Чайковскай саалатыгар бука бары бииргэ дьарыктанарбыт. Кырдьыгы кистээбэккэ эттэххэ, Борис биһикки бэлэммит соччото суоҕа. Эрэпэтииссийэ кэмигэр үгүс элеменэрбит табыллыбат этилэрэ. Ол иһин, мин Чайковскай саалатын сыанатыгар эрэпэтииссийэҕэ бэйэбит нүөмэрбитин наһаа ситэритэ суохтук аһаахха, диэн этии киллэрбитим. Ол аата, биһиги сценабытын эрэ үллэрэр курдукпунт... Партнербар ону: “Аат барар буоллаҕына – биирдэ, куонкурус кэмигэр эрэ буоллун!” – диэн быһаарбытым...

Манна мин биир кууруска үөрэммиттэrim баалара. Холобур, классическай балеты презентациялыыр Владимир Малахов, Киевтэн кэлбит Алексей Ратминскай... Бастакы туурга, сценаҕа тахсыахпыт эрэ аҕай иннинэ, мин Боря Матвеевка эттим: “Сэрэн, подержжалары ырабааллатыан да, бэйикэй!”

Ити кэнниттэн Борис сирэйэ хайдах буолбутун олох умнубаппын... Оттон тус бэйэм иннибэр – хаһаангытааҕар даҕаны үчүгэйдик үңкүүлүөхтээхпин, диэн сорук туруоруммутум. Таңара көмөтүнэн, оннук буолбута. Хайа да эрэпэтииссийэҕэ манньк ыраастык, үчүгэйдик үңкүүлээбэтэхпит. Публика биһигини олус истинник көрсүбүтэ. Овация бөбөтө!

Григорович сыанабыла

– Мин иккис туурга ааспыппар (Борис ааспатаҕа, ол эрэри партнер быһыытынан хаалбыта), аны атын кыһалҕа үөскээбитэ. Ол эбэтэр, ким даҕаны миигин салгыы үңкүүлүөҕэ дии санаабатах буолан, иккис нүөмэrim миэхэ отой да суоҕа! “Хотугу эскизтэри” Москваға көтөрбүт чугаһаан эрэ турдаҕына ситэрэн-хоторон биэрбиппит. Онон, бииргэ үөрэммит киһибин Алексей Ратманскайы (кини 2-с туурга ааспатах этэ) бэйэтэ туруорбут үңкүүтүн толоробутугар көрдөстүм. Кини миэхэ партнер буоларга сөбүлэстэ. Бэйэтин партнершатын (эмиз 2-с туурга ааспатаҕа) көстүүмүн миэхэ биэрдэ. Алексейга, бэйэтин хореографиятын Москватааҕы публикаҕа көрдөрөрүгэр кыах үөскээтэҕэ. Икки күн иһигэр бэлэмнээбит нүөмэрбит улахан ситиһилэммитэ! 3-с туурга аастыбыт. Өссө биир кыһалҕа үөскээтэ – бу туурга аналлаах па-де-де биһиэхэ суоҕа. Көстүүмүт да суоҕа. Тыйаатырбыт репертуарыттан биир па-де-де ылар буоллубут. “Жизель” балеттан. Борялыын ону урут биирдэ эрэ толорбуппут. Көстүүмнэри, хата, Станиславскай тыйаатырыттан уларсар буоллубут.

Дьүүлүүр сүбэ мин 3-с бириэмийэни ылбытым туһунан эппитигэр – истибиппэр итэҕэйбэтэҕим! Үгүс көрөөччүлэр, мин 1-кы да бириэмийэни ылыахпын сөптөөбүн бэлиэтээбиттэрэ. Итинник тыллары истэр олус долгутуулаах этэ. 1-кы бириэмийэлэри Владимир Малахов уонна Дмитрий Симкин ылбыттара – биһиги училищебыт выпускниктара. 3-с бириэмийэни мин, Казахстантан Бахытжан Смагулов уонна Киевтэн Белецкай буолан ыллыбыт.

Дипломнары туттарыыга Юрий Григорович баара. Кини миэхэ туһаайан: “Бачча ыраах куораттан сылдыар эдэр балерина

үчүгэйдик дабаны үнгүүлээтин!" – диэбитэ.

“Сэбиэскэй балет сулустара” уонна... Германия

– Куонкурус кэнниттэн Дьокуускайга бэйэбит тыйаатырбытыгар пресс-кэмпириэнсийэ буолбута. Онно биһиги Борис Матвеевтыын Москваҕа мүччүргэннэх сырсыларбыт туһунан кэпсээбиппит... Хаһыакка ол туһунан ыстатыйа бэчээттэммитэ.

(http://www.edersaas.ru/wp-content/uploads/2019/11/IMG_20171011_112152.jpg)

Ити кэнниттэн мин “Пахита” балетка соботох кылаабынай оруолбун толорбутум. 1988 сыл сайыныгар Ульяновскайга уонна Сочига ыытыллар “Сэбиэскэй балет сулустара” бэстибээлгэ ыңырыы туппутум. Манна ситиһилээхтик үнгүүлээбитим – Вакиль Усманов диэн эдэр балетмейстер бэйэтин санга кэлэктиибигэр бастакы солистканан ыңырыбыта. Кинилиин МАХУ-га бииргэ үлэлээбиппит. Онон, ити сыл балаҕан ыйыгар мин хайыы үйэ Москваҕа этим. Манна Вакиль Усманов балеттарыгар үгүс сольнай партиялары толорон, хас да сыл үлэлээбитим.

1991 сыллаахха Усманов балетнай труппата Германияҕа гостуруолга ыңырыллыбыта. Мин манна аналбын көрсүбүтүм. Кини бу гостуруолу тэрийээччилэртэн биирдэстэрэ этэ. “Биирдэ көрө түһээт да таптааһын” диэн манныгы ааттыллар эбит этэ. Гостуруол уон күнэ элэс гынан ааспыта. Москвабытыгар төннүбүпүт. Ол ээрэри Дитмар Топп – мин кэргэн тахсыахтаах кийим бэйэтин ханаалларынан миэхэ Германияҕа виза онорторбут этэ, онон, икки ый буолан баран, мин киниэхэ ыалдьыттыы кэлбитим уонна манна хааларга быһаарыммытым.

1991 сыллаахха сэтинньи 26 күнүгэр биһиги саахсаланан, ыал буолбуппут. Оттон 1992 сыл муус устар 16 күнүгэр мин кыысчааммын Анастасияны оболоммутум.

Ити кэнниттэн мин Австрияҕа (Зальцбург), онтон 1 сыл Германияҕа Билефельдкэ үлэлээбитим. Онтон биһиги, кэргэммэр сөптөөх үлэ кэстүбэккэ, Нюрнбергэ төннүбүпүт.

(<http://www.edersaas.ru/wp-content/uploads/2019/11/Angelika-i-Dmitrij-Simkin.jpg>)

Оттон Висбадэнгэ тыйаатырга боруобаламмытым, онно хайыы үйэ Дмитрий Симкин кэргэниниин Ольга Александровалыын уонна биһиги училищебыт хас даҕаны выпускниктарыныын бааллара. Мин үгкүүбүн Бельгия балетмейстера Бен фон Калвенберг сөбүлээбитэ, ол курдук мин Висбадэнгэ үлэлиир буолбутум уонна 12 сыл устата ситиһиилээхтик солисткалаабытым. Партнербунан үгүстүк Дима Симкин буолара. Биридэ оннооҕор Парижка куонкурууска кини хореографиятын 3-с миэстэ буолан кэлбиппит. Дималаах Ольга уоллара Даниил Симкин Висбадэнгэ мин харабым далыгар улааппыта. Ийэтэ кинини балекка уһуйбута. Аҕата уолугар бэйэтин хореографиятын туруорара. Ол үгкүүлэринэн Даниил үгүс элбэх балетнай куонкурустарга кыйталыыра.

Бэйэм оскуолабын астым

– Араас тыйаатырдарга үгүс элбэх партиялары астына толорон, үгкүүлээн баран, мин 39 сааспар балекка үгкүүлүүрбүн түмүктээбитим уонна Висбадэнгэ бэйэм чааһынай балетнай оскуолабын аспытым. Маннык үлэлээбитим хайыы үйэ 11 сылтан табыста. 2001 сыллаахха, тыйаатырга үлэли сылдьан, иккис оҕобутун – уолбутун Алексеы төрөппүтүм. Кэргэним бу сыллар тухары Франкфуртка бөдөн фирмаба проект-менеджеринэн үлэлээн кэллэ. Оттон мин балетнай оскуолабар билигин 140 үөрэнээччилээхпин. Оҕолору 3 саастарыттан ылабын. Улахан да дьон миэхэ үөрүүнэн дьарыктаналлар. Биллэн турар, хобби быһыытынан.

(<http://www.edersaas.ru/wp-content/uploads/2019/11/Angelika-Ballett.jpg>)

Сылга биридэ, сэтинни бүтүүтэ, улахан кэнсиэр тэрийэн, сыанаба үөрэнээччилэрбин бука барыларын таһааран көрдөрөбүн. Германияга балетнай оскуолабарга оҕолор хобби эрэ быһыытынан дьарыктаналлар. Идэтибит (профессиональной) балетнай оскуолаба дэн кэриэтэ бараллар. Тоҕо диэтэххэ, бу олус уустук, ыарахан идэ. Уонна, манна тыйаатырга үчүгэй үлэ да миэстэтин булар уустуктардаах соҕус.

Дьокуускайга хореографической училище аһыллыбыта олус үчүгэй, бу өрөспүүбүлүкэбэ улахан суолталаах түгэн. Бэйэ балетнай сулустарын чабылыччы уматар кыах үөскүүр. Хомойуох иһин, Саха сирин артыыстарын кытта сибээһим суох. Оҕо, эдэр сааһым Москвага аастаҕа. Оттон кэргэмминин Германияга дьоллоохтук олорбуппут номнуо 28 сыл буолла. Москвага куруук сылдьабыт, манна ийэм балтым Наташалыын олоролор. Саха сирин сонуннарын ийэбиттэн уонна тэлэбиидэннээттэн билэбин. 2005 сыллаахха дьэ кэргэммин барытын илдьэ Нерюнгригэ кэлэ сылдьыбытым. Саха сирин дьонум олус сөбүлээбиттэрэ.

Хаһан эрэ, тоҕоостоох бириэмэ көһүннэбинэ, Дьокуускайбар хайаан даҕаны кэлэ сылдьыам, артыыстары, тыйаатыры, хореографической училищени билсиэм диэн эрэнэбин.

Василий Семенов түһэрбит хаартыскалара уонна А.Ерюхина тус архыыбыттан.

Родион Кривогорницын, Татьяна Маркова.

👍 2 🗨 0

Көр. Аах. Туһан.

(/)
16+ Хас биридиигитигэр
анаан информация киэн
куйаарыттан ордук
кэрэхсэбиллээби,
үчүгэйи талан

Редакция аадырыһа
677000, Дьокуускай
куорат,
Орджоникидзе уул., 31
Төлөпүн: 42-06-90
Эл. почтабыт:
edersaas@mail.ru
(mailto:edersaas@mail.ru)

Быраап көмүскэнэр
Тэрийэн
таһаарааччылар:
«Сахамедиа РИИХ АО»
Сайт матырыйаалларын
ааптар көнгүлэ суох ылар
бобуллаар.
Сибээскэ,

Эрдээксийэ
Генеральной дириэктэр
Алексей Сергеевич
Чертков
Сүрүн эрдээктэр
Родион Юрьевич
Кривогорницын

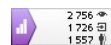
таһаарабыт.
Саха дьоно төрөөбүт
тылбытынан ааһахха.
Мунаахсыйар
дьыалабытын быһааран,
илдьиритэн биэрэбит.
edersaas.ru
(<http://edersaas.ru/>) ©
2017

gazetasakhasire@mail.ru
(<mailto:gazetasakhasire@mail.ru>)
Сахалыы бичик көстүбэт
буолабына Android
төлөпүөннээх дьон
сахалыы шрифт
аабылларын наадатыгар
Android 5.0 диэри
санардын

информационнай
технологияҕа уонна
маассабай
коммуникацияҕа кэтиир
федеральной сулууспаҕа
киирбит нүөмэрэ:
ЭЛ № ФС 77 - 74960
(25.01.2019)
(<https://rkn.gov.ru/mass-communications/reestr/media/?id=711771>)

(<http://ysia.ru/>)

(<http://gazetayakutia.ru/>)

(<https://metrika.yandex.ru/stat?id=55181434&from=informer>)